

РЕШЕНИЕ

№ 24409

гр. София, 17.06.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XIII КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в
публично заседание на 05.06.2026 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Миглена Николова

ЧЛЕНОВЕ: Даниела Гунева
Младен Семов

при участието на секретаря Цветелина Заркова и при участието на
прокурора Милен Ютеров, като разгледа дело номер **3956** по описа за **2026**
година докладвано от съдия Даниела Гунева, и за да се произнесе взе предвид
следното:

Производството е по реда на чл. 208 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс,
във връзка с чл. 63в от Закона за административните нарушения и наказания.
Образувано е по касационна жалба на "КРЕДИРЕКТ" ЕООД,[ЕИК], представлявано от
управителя Н. П., чрез адв. Б. срещу Решение № 422 от 05.02.2026г., постановено по АНД №
13884/2025г. по описа на Софийския районен съд, Наказателно отделение, 131 състав, с което е
потвърдено Наказателно постановление № 007715/14.08.2025 г., издадено от председателя на
Комисията за защита на потребителите, с което на дружеството, на основание чл. 210а от Закона
за защита на потребителите, е наложена имуществена санкция в размер на 2000 лв. за нарушение
на чл. 68в, вр. чл. 68 г, ал. 4, вр. чл. 68д, ал. 1, предл. 1 от ЗЗП.
В касационната жалба са развити съображения за неправилност и незаконосъобразност на
въззивното решение, като постановено при неправилно приложение на материалния закон,
съществено нарушение на процесуалните правила и в противоречие с установена съдебна
практика. Поддържа се, че неустойката при непредставяне на обезпечение не представлява общ
разход по кредита и не следва да се включва в годишния процент на разходите, тъй като възниква
само при неизпълнение на конкретно договорно задължение. Излагат се съображения, че не е
налице заблуждаваща търговска практика, доколкото липсва съдържание на невярна информация,
както и резултат или възможност за настъпването му, изразяващ се във вземане на търговско
решение, което потребителят не би взел без използването на практиката. Позовава се на съдебна
практика. Искане се отмяна на решението на СРС и отмяна на наказателното постановление.

Претендират се разноси.

В съдебно заседание касаторът, редовно призован, не изпраща представител.

Ответникът по касационната жалба, редовно призован, се представлява от главен юрисконсулт Г., който оспорва касационната жалба и моли решението на СРС да бъде оставено в сила. Прави възражение за разноси, ако са претендирани такива.

Представителят на Софийска градска прокуратура, прокурор Ю., дава заключение за неоснователност на касационната жалба, а решението на СРС да бъде оставено в сила.

Административен съд София – град, като се запозна с обжалваното съдебно решение, съобрази доводите и възраженията на страните и обсъди наведените касационни основания, както и тези по чл. 218, ал. 2 от АПК, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Касационната жалба е допустима, като подадена от надлежна страна, в срока по чл. 211, ал. 1 от АПК, срещу съдебен акт, който подлежи на касационен контрол.

Разгледана по същество е неоснователна.

За да постанови решението си, Софийският районен съд е приел за установено от фактическа страна, че в Комисия за защита на потребителите е постъпила жалба с вх. № С-03-6410/13.12.2024 г. от потребител – заемополучател по договор за потребителски кредит сключен с касатора "КРЕДИРЕКТ" ЕООД относно проблем по договора. По повод на същата е била извършена проверка по спазване изискванията на Закона за потребителския кредит и Закона за защита на потребителите.

Дружеството е представило изисканите документи, включително досие по отпуснат потребителски кредит по договор № 1102712/02.07.2024г., съдържащо искане за сключване на договор за кредит, стандартен европейски формуляр за предоставяне на преддоговорна информация за потребителския кредит, договор за потребителски кредит с погасителен план и удостоверение за липса на задължения.

Въззивният съд е приел още, че на 02.07.2024г. в [населено място] "КРЕДИРЕКТ" ЕООД е предоставило на потребителя по договор № 1102712/02.07.2024 г. кредит в размер на 2800 лв., срещу задължението същият да бъде върнат на 18 месечни вноски, от които 4 вноски по 94 лв. и 14 вноски по 225, 96 лв., при обща сума за плащане 4218,68 лв. – при обезпечен кредит, респективно при 18 погасителни вноски в различен размер, съобразно това дали кредита е обезпечен или не. Приел е също така, че кредитът е бил отпуснат като необезпечен, но в договора е предвидено задължение за кредитополучателя в двудневен срок да представи едно от изрично посочените обезпечения – безусловна банкова гаранция или поръчителство на едно или две физически лица, отговарящи на подробно разписани условия. За неизпълнение на това задължение е била уговорена неустойка в размер на 5299,09 лв., като в погасителния план е предвидено същата да се дължи при необезпечен кредит. В договора е посочен годишен лихвен процент 50 % и ГПР 62, 89 %, .

СРС е възприел и констатациите на административнонаказващия орган, че при така уговорените условия разходът за неустойка е бил известен на кредитора, бил е предвиден в погасителния план и в преддоговорната информация и е следвало да бъде включен в годишния процент на разходите. Въз основа на това е бил съставен АУАН № 007715/08.05.2025г., а впоследствие и издадено Наказателно постановление № 007715/14.08.2025г.

За да потвърди наказателното постановление, СРС е приел, че процесната сума, тъй като е предвидена в погасителния план и дължи се при конкретна договорна конструкция и по същество представлява допълнителен разход по кредита, който следва да бъде включен в ГПР. По тези съображения е счел, че дружеството е осъществило състава на заблуждаваща търговска практика по чл. 68д, ал. 1 от ЗЗП, поради което е потвърдил наказателното постановление.

Решението на СРС е валидно и допустимо и правилно.

Настоящият съдебен състав споделя правните изводи на въззивния съд относно приложението на материалния закон.

Отговорността на "КРЕДИРЕКТ" ЕООД е ангажирана за нарушение на чл. 68в, вр. чл. 68 г, ал. 4, вр. чл. 68д, ал. 1, предл. 1 от ЗЗП. С първата разпоредба законодателят въвежда забрана за извършване на нелоялни търговски практики, а втората предвижда, че нелоялни са и заблуждаващите търговски практики по чл. 68д – 68к от закона.

Не е спорно, че "КРЕДИРЕКТ" ЕООД е търговец по смисъла на § 13, т. 2 от ДР на ЗЗП, който предоставя услуги по смисъла на § 13, т. 14 от ДР на ЗЗП. Съгласно § 13, т. 23 от ДР на ЗЗП "търговска практика" е всяко действие, бездействие, поведение, търговска инициатива или търговско съобщение, включително реклама и маркетинг, от страна на търговец към потребител, което е пряко свързано с насърчаването, продажбата или доставката на стока или предоставянето на услуга на потребителите. С оглед защитата на потребителите от нелоялни търговски практики и техните вредни последици, разпоредбата на чл. 68в от ЗЗП императивно забранява използването на такава практика.

Легалната дефиниция на заблуждаваща търговска практика е дадена в чл. 68д, ал. 1 от ЗЗП, съгласно която търговска практика е заблуждаваща, когато съдържа невярна информация и следователно е подвеждаща, или когато по някакъв начин, включително чрез цялостното ѝ представяне, заблуждава или е в състояние да въведе в заблуждение средния потребител и има за резултат или е възможно да има за резултат вземането на търговско решение, което той не би взел без използването на тази практика.

Общите разходи по договор за потребителски кредит представляват информация, която определя цената на услугата, поради което предоставянето на тази информация несъмнено е част от търговската практика на кредитора към потребителя. Именно затова при преценката дали е налице заблуждаваща практика следва да се изследва дали посоченият ГПР отразява онези разходи, които по силата на закона подлежат на включване в него.

В Закона за потребителския кредит са уредени изискванията към договора за потребителски кредит. Съгласно чл. 19, ал. 1 от ЗПК годишният процент на разходите по кредита изразява общите разходи по кредита за потребителя, настоящи или бъдещи, изразени като годишен процент от общия размер на предоставения кредит. В § 1, т. 1 от ДР на ЗПК е дадено легално определение на понятието "общ разход по кредита за потребителя", което включва всички разходи по кредита, включително лихви, комисиони, такси и всички други видове разходи, пряко свързани с договора за потребителски кредит, които са известни на кредитора и които потребителят трябва да заплати. Същата уредба съответства и на чл. 3, б. "ж" от Директива 2008/48/ЕО.

Вярно е, че чл. 19, ал. 3 от ЗПК изрично и изчерпателно установява кои разходи не се включват при изчисляване на ГПР, като според т. 1 това са разходите, които потребителят заплаща при неизпълнение на задълженията си по договора за потребителски кредит. Именно тази разпоредба е релевантна за настоящия спор.

Съгласно чл. 92 от ЗЗД еустойката обезпечава изпълнението на задължението и служи като обезщетение за вредите от неизпълнението, без да е нужно те да се доказват. По своята правна природа неустойката е санкционна последица от неизпълнение, а не елемент от цената на насрещната престация. Тя се дължи само ако длъжникът не изпълни определено свое договорно задължение.

В конкретния случай процесната сума е уговорена именно като неустойка за непредставяне на обезпечение в двудневен срок от сключването на договора. Нейната изискуемост не възниква

автоматично с подписването на договора, нито е безусловен разход по усвояването на кредита. Същата възниква единствено при последващо неизпълнение на конкретно договорно задължение от страна на кредитополучателя. Поради това тя има евентуален характер и зависи от поведението на длъжника след получаване на кредита.

Независимо от изложеното принципно положение, СЕС е имал повод да се произнесе по отправено до него преюдициално запитване по дело C-714/22, на основание член 267 ДФЕС от Софийски районен съд (България) с акт от 21 ноември 2022 г. по заведено дело от С.Р.Г. срещу „Профи Кредит България“ ЕООД, като е заключил, че член 3, буква ж) от Директива 2008/48 трябва да се тълкува в смисъл, че разходите за допълнителни услуги, които са уговорени към договор за потребителски кредит и дават на закупилия тези услуги потребител приоритет при разглеждане на искането му за отпускане на кредит и при предоставяне на разположение на заетата сума, както и възможността да се отлага изплащането на месечните вноски или да се намалява техният размер, попадат в обхвата на понятието „общи разходи по кредита за потребителя“ по смисъла на тази разпоредба, а оттам и на понятието „ГПР“ по смисъла на посочения член 3, буква и), когато закупуването на посочените услуги се оказва задължително за получаването на съответния кредит или те представляват конструкция, предназначена да прикрие действителните разходи по този кредит.

Следователно, в конкретния случай следва да се прецени дали предвиденото обезпечение на кредита е задължително условие за сключването на договора, респективно какво е правното значение на това обезпечение. Видно от чл.6 ал.3 на договора за кредит предоставянето на обезпечението по ал.1 на същия член е от съществен интерес за кредитора, като последният сключва договора единствено с оглед изпълнението на това условие от страна на кредитополучателя, а съгласно ал. 6 кредитополучателят се съгласява, че настоящият договор не би бил сключен от кредитора без поемане на задължение за предоставяне на обезпечение. Те клаузата за обезпечение е основен фактор за сключването на договора, а неизпълнението ѝ влече след себе си финансови последици за кредитополучателя от близо два пъти размера на самия кредит. Настоящият състав счита, че може да се приеме, че от самото обстоятелството, че размерът на неустойката е предварително определен и е отразен в погасителния план при необезпечен кредит, същата губи правната си природа на последица от неизпълнение и автоматично се превръща в "общ разход по кредита" по смисъла на § 1, т. 1 от ДР на ЗПК. Именно поради това неустойката следва да се включва в изчисляването на годишния процент на разходите. Поради това е налице твърдяната от административнонаказващия орган невярна информация относно ГПР.

Настоящият съдебен състав споделя извода на СРС, че в случая именно цената е елемента, който предопределя вземането на решение, респ. използваната от дружеството търговска практика обективно влияе върху този процес. Кредиторът не е включил в ГПР предварително известния му размер на неустойката, което представлява и заблуждаваща търговска практика.

В настоящия случай е приложимо и решение по дело C377/2023г. на СЕС по преюдициално запитване на Софийски районен съд (България) от 29 май 2023 г., в рамките на производство по дело „АПС Бета България“ ЕООД, срещу „Агенция за контрол на просрочени задължения“ АД, в което съдът е приел, че с оглед на съществения характер на посочването на ГПР в договор за потребителски кредит, за да даде възможност на потребителите да се запознаят с правата и задълженията си, както и с оглед на изискването при изчисляването на този процент да се включат всички разходи по член 3, буква ж) от Директива 2008/48, следва да се приеме, че посочването на ГПР, който не отразява точно всички тези разходи, лишава потребителя от възможността да определи обхвата на своето задължение по същия начин както непосочването на

този процент. Следователно санкция, изразяваща се в лишаване на кредитора от правото му на лихви и разноски при посочване на ГПР, който не включва всички споменати разходи, отразява тежестта на такова нарушение и има възпиращ и пропорционален характер (решение от 21 март 2024 г., Профи Кредит България (Допълнителни услуги към договор за кредит), С-714/22, ЕУ:С:2024:263, т. 55).

Член 10, параграф 2, буква ж) и член 23 от Директива 2008/48 трябва да се тълкуват в смисъл, че когато в договор за потребителски кредит не е посочен ГПР, включващ всички предвидени в член 3, буква ж) от тази директива разходи, посочените разпоредби допускат този договор да се счита за освободен от лихви и разноски, така че обявяването на неговата нищожност да води единствено до връщане от страна на съответния потребител на предоставената в заем главница.

От изложеното следва, че е налице изискуемата от закона невярна или подвеждаща информация относно годишния процент на разходите, поради което може да се приеме, че дружеството е осъществило заблуждаваща търговска практика.

Налице е и предпоставката по чл. 68д, ал. 1 от ЗЗП процесната практика да има за резултат или да е възможно да има за резултат вземането на търговско решение, което средният потребител не би взел без нейното използване. Избраният от дружеството конкретен механизъм на посочване на неустойката, по начин, който безспорно е повлиял върху икономическото поведение на потребителя, води по несъмнен начин до извод, че именно невключването на процесната неустойка в ГПР е довело или е могло да доведе до заблуждение относно действителната цена на кредита.

При тези данни настоящият съдебен състав намира, че административнонаказващият орган е приложил правилно материалния закон, като е приел, че процесната неустойка следва да бъде включена в годишния процент на разходите и че непосочването ѝ в този показател съставлява заблуждаваща търговска практика по смисъла на ЗЗП.

Правилни са изводите на съда, относно невъзможността за прилагане на института на "маловажния случай" по смисъла на чл. 28 от ЗАНН като допълнителни съображения в този смисъл не са дължими. Що се отнася до размера на наложената санкция, изводите на въззивната инстанция също се споделят и не следва да се повтарят- арг. от чл. 221, ал. 2 АПК, вр. чл. 63, ал. 1, изр. 2-ро ЗАНН.

С оглед изложеното решението на СРС следва да бъде оставено в сила.

При този изход на спора претенцията на ответника за присъждане на разноски е основателна и следва да му се присъди юрисконсултско възнаграждение в минимален размер от 40, 90 евро/четиридесет евро и деветдесет цента/.

По изложените съображения и на основание чл. 221, ал. 2, предл. първо и второ АПК, във вр. с чл.63в ЗАНН, Административен съд - София град, 13 касационен състав

Р Е Ш И:

Оставя в сила Решение № 422 от 05.02.2026г., постановено по АНД № 13884/2025г. по описа на Софийския районен съд, Наказателно отделение, 131 състав.

ОСЪЖДА „Кредирект“ ЕООД,[ЕИК], представлявано от управителя Н. П. да заплати на Комисията за защита на потребителите да сумата от 66,46 евро /шестдесет и шест евро и четиридесет и шест цента/, представляваща юрисконсултско възнаграждение.

Решението е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ:

